

Mötesanteckningar sammanställda 2017-05-29

Avoin neuvonpito, suomen kielen hallintoalue 2017-05-23 kl 17-19.00 Kunnantalolla

Läsnä suomenkieliset kuntalaiset (kahdesta järjestöstä ja yksityisiä) Taina Luodelahti, Pirkko Pirttikangas, Seija Tyynelä, Kirsti Riissanen, Leena Karhunen, Sirkka Tuohenmaa, Heli Salvi Linde bergslag seurakunta sekä kunnanhallituksen ordf. Bengt Storbacka, kanslianpomo Ida Frödén, kansanterveysuunnittelija Susanne Cederlund, kirjastonhoitaja Per Andersson, terveysinspiroija Pirkko Norberg sekä koordinoija Airie Tervaniemi.

***Tavoite:** Avoimissa neuvonpidoissa informoidaan ja otetaan vastaan kuntalaisten mielipiteitä jotka koordinoija vie eteenpäin hallinnoille. Poliittinen edustus neuvonpidoissa antaa päättäjille suoran äänen vähemmistöltä. Virkamiehet, jotka ovat mukana, informoivat ja vastaavat kuntalaisten kysymyksiin.*

- 1 Bengt Storbacka toivotti kaikki tervetulleeksi ja aloitti lyhyesti kertomalla että kunnalla on aikomus uudistaa hallintolauetyö niin että kansallisten vähemmistöjen oikeudet tulevat osaksi kunnan muita vastuita. Tämähän käsittää ihmisoikeuksia.
- 2 Edellisen kokouksen muistiinpanot hyväksyttiin.
- 3 **Kunnan selvitys hallintoaluetuystä**
Kanslianpomo Ida Frödén kävi lyhyesti läpi kunnan hallintoaluetuyn vaiheet. Nyt mietitään uuden paremman työmuodon luomista. Tässä työssä on hallintojen oltava mukana, heillä on toimintavastuu . Kaksi ehdotusta esitellään keskustelupohjana. Juuri nyt keskustellaan sociaalisesti kestävästä yhteiskunnasta joka tulee olemaan johtavana työlle. Hallintoaluetuö ei saa olla sivuraide kunnan muulle työlle, kuten tähän mennessä, vaan kuuluu olla osa ihmisoikeustuystä. Tuki- ja suunnitteluvaliokunta katsoo ehdotuksia elokuussa. Tästä keskustellaan myös avoimessa neuvopidossa myöhemmin.
Ida kehotti jo nyt antamaan ehdotuksia työlle.
- 4 **Kansanterveystiimin asuntokysely**
Susann Cederblad kertoi lyhyesti kunnan asunto-kyselystä joka tehtiin viime syksynä. Se näyttää että on eroja ryhmien välillä. Useimmat haluavat asua kotonaan, kokevat että vaihtoehtoja on huonosti sitten kun ei enää jaksaa asua omassa kodissa. Muuttoon vaikuttaa terveys, jos jää yksin tai että asunto ei enää täytä tarpeita. Halutaan muuttaa, mutta ei pakosta.
Ruotsinsuomalaiset, jotka olivat haastattelussa kahdessa eri ryhmässä, kokivat että suomenkielinen osasto on tärkeä, ja että voidaan ajatella muuttoa omalta paikkakunnalta asuntoon, jos saa puhua suomea ja olla kanssakäymisissä muiden saman kielen ja kulttuurin omaavien kanssa. Sauna ja suomalainen televisio halutaan. Ruotsinsuomalaiset haluavat myös työstää terveyttään ennaltaehkäisevästi ja olla enemmän aktiivisia.

Keskustelu:

- Tekninen kehitys on vaikeuttanut vanhempien arkea ja vielä enemmän niitä jotka eivät osaa ruotsia kylliksi. Tunnetaan turvattomuutta kun ei voida kommunikoida tavallisella puhelimella, vaan johdatetaan puhelinvastaajaääneen joka ei ymmärrä. Susann informoi että nyt on senioreille oma puhelinnumero jonne voi soittaa ja saada apua sairaanhoitajalta.

Lindesbergin terveyskeskukseen voi soittaa 0581-85834 maanantaisin klo. 15-16 ja torstaisin klo. 13-14

Keskustelu eri asunomuotojen tarpeista

- Me pikkupaikkakunnilla olemme vailla palveluita. Olemme olleet jonossa usean vuoden Lindesbergin senioriasuntoihin. Kohta emme jaksa asua talossa Vedevågissa, täällä ei ole hyvät palvelut.

5 Lääninhallituksen vuosiraportti

Koordinoija kävi läpi pääosat 2016 vuoden raportista, joka tällä kertaa oli fokusoinut vanhustenpalveluihin kunnissa. Raportti näyttää että työ vanhusten hoivassa on edennyt odotettua hitaammin, vain puolet hallintoaluekunnista on saavuttanut lakisääteiset palvelut. Vastauksissa näkyy myös suuri ero (80%) mitä kuntalaiset ja kunnat kokevat olevan tarve. Lain perussuojaa eivät edes hallintoaluekunnat saavuta, mutta juuri sen kielen, jossa kunta on hallintoalue, on tapahtunut parannuksia. Noin 50% vastaa järjestäneensä lain mukaiset palvelut.

Raportissa on ehdotuksia miten tilannetta voi parantaa. Esimerkiksi halutaan että Sosiaalihuoltokunnalle annetaan tehtäväksi tutkia kansallisten vähemmistöjen terveystilaa ja levittää tietoa heistä. Halutaan myös että kaksikielisten henkilökunnan koulutusta parannetaan, esim. Ehdotetaan että hoito- ja hoivalinjat kouluttaisivat myös kansallisilla vähemmistökielillä. Yksi ehdotus on että myös kieli olisi yksi syrjintälain osa.

6 Valtion selvitys kansallisesta vähemmistöpolitiikasta

Samordnaren informerade kort om vad som statens utredare Lennart Rohdin presenterade om sitt arbete. Han lämnar åtgärdsförslag till regeringen den 14 juni. Därefter följer en remissperiod där även kommuner och landsting och medborgarrepresentanter ska vara med under sommaren. Remissvaren ska vara klara i september.

Lennart Rohdin konstaterar att förvaltningskommunerna har varit en framgångsfaktor i arbetet med lagen om nationella minoriteters rättigheter men lagens grunddelar har varit ett, citat: "närmast totalt misslyckande", i alla kommuner. Framgångsfaktorerna har berott på engagerade medborgare och även tjänstemän, vilket Rohdin menar lagens genomförande inte ska vara beroende av enbart.

Förskola och äldreomsorg finns inte heller i alla förvaltningskommuner. Det saknas också personalförsörjnings-plan och revitalisering av språket i många kommuner. Han

sa också att lagen borde finnas med i socialtjänstlagen och skollagen. Nu uppnår skolan inte ens målet om undervisning om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Han nämner också man har bristfällig kompetens om minoriteters hälsa och kultur.

7 Information om verksamheten

- Bastun ska nu få en skylt, att den är symbol för det sverigefinska.
- Det finns nu också en rapport om seniorrådgivningskursen från 4/5. Den visar varför det finns behov av extra stöd när man har språkproblem.
- Utvärderingen av vårens Seniorhälsoträffar tillsammans med Pirkko Norberg visar att det varit positivt till 100% och att man vill fortsätta i höst. Nya teman planeras och samordnaren undrade om vilken dag som fungerar bäst för alla. Torsdagar ok även i höst.

Kommentarer: Lokalen på biblioteket inte optimal. Varför får vi inte vara på Träffpunkt Linden en gång i veckan? För svenskarna hålls den ju tre gånger i veckan.

7 Höstens verksamhet:

- Vi måste få in föranmälning till bussresan 25/8 tillsammans med Hällefors till Stockholm där Finland 100 firas i dagarna tre. För få föranmälningar kan orsaka att resan inte blir av, sa samordnaren.
- Kartläggning ska genomföras igen. Hur går vi tillväga för att nå så många som möjligt?
Förslag: kyrkan, föreningar, via möten och fester.

8 Öppna samrådet avslutades 19.15 och Bengt Storbacka tackade för intresset och för deltagarnas synpunkter.

Inbjudan till nästa samråd sker snarast när vi vet om remissförfarandet av statens utredning, möte någon gång i början av september.

Vid anteckningarna: Airie Tervaniemi Tel: 0581-811 30 e-mejl: airie.tervaniemi@lindesberg.se

Ordförande för mötet: Bengt Storbacka, Kommunfullmäktiges ordf.